

Suvestinė redakcija nuo 2021-01-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [114-5792](#), i. k. 112301MISAK00D1-778

Nauja redakcija nuo 2021-01-01:

Nr. [D1-508](#), 2020-08-31, paskelbta TAR 2020-08-31, i. k. 2020-18291

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL REIKALAVIMŲ TECHNINIO KOMPOSTO, TECHNINIO RAUGO KOKYBEI IR
NAUDOJIMUI PATVIRTINIMO**

2012 m. rugsėjo 26 d. Nr. D1-778
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymo 20 straipsnio 1 dalimi ir siekdamas užtikrinti, kad biologiškai skaidžios atliekos būtų tvarkomos aplinkai ir visuomenės sveikatai saugiu būdu:

1. T v i r t i n u Reikalavimus techninio komposto, techninio raugo kokybei ir naudojimui (toliau – Reikalavimai) (pridedama).
2. P a v e d u šių Reikalavimų vykdymo kontrolę Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos.

APLINKOS MINISTRAS

GEDIMINAS KAZLAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. D1-778
(Lietuvos Respublikos aplinkos ministro
2020 m. rugpjūčio 31 d. įsakymo Nr. D1-508
redakcija)

REIKALAVIMAI TECHNINIO KOMPOSTO, TECHNINIO RAUGO KOKYBEI IR NAUDOJIMUI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimuose techninio komposto, techninio raugo kokybei ir naudojimui (toliau – Reikalavimai) nustatomi reikalavimai techninio komposto, techninio raugo kokybei, techninio komposto, techninio raugo naudojimui.

2. Reikalavimai taikomi naudojant sukompostuotas ir (ar) anaerobiškai apdorotas (raugintas, fermentuotas) iš mišrių komunalinių atliekų srauto mechaninio-biologinio arba mechaninio apdorojimo įrenginiuose atskirtas (išrūšiuotas) biologiškai skaidžias atliekas.

3. Asmenys, kompostuojantys, anaerobiškai apdorojantys mechaninio-biologinio arba mechaninio apdorojimo įrenginiuose atskirtas (išrūšiuotas) biologiškai skaidžias atliekas, Reikalavimuose nustatyta tvarka priskiriami prie atliekų tvarkytojų ir privalo laikytis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme ir kituose atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytų reikalavimų.

II SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

4. Reikalavimuose vartojamos sąvokos:

4.1. **anaerobinis apdorojimas** – biologiškai skaidžių atliekų irimas kontroliuojamomis anaerobinėmis sąlygomis, kai vykstant biologiniam, mikrobiologiniam, biocheminiam ir fizikiniam bei cheminiam procesui išsiskiria metanas, anglies dioksidas, gali išsiskirti sieros vandenilis, amoniakas ir susidaro anaerobinis raugas;

4.2. **kompostavimas** – biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo būdas, kai dėl kompleksinio biologinio, biocheminio ir fizinio proceso, t. y. mikroorganizmų, dirvožemio gyvūnų ir jų išskiriamų fermentų poveikio kontroliuojamomis aerobinėmis sąlygomis, mineralizuojasi biologiškai skaidžios atliekos, išsiskiria biogeniniai elementai ir susidaro humusas;

4.3. **komposto partija** – vienu metu tomis pačiomis sąlygomis ir tuo pačiu būdu pagamintas ir subrandintas kompostas, pasižymintis panašiomis savybėmis;

4.4. **mechaninis-biologinis apdorojimas** – procesas, kai mišriosios komunalinės atliekos paveikiamos mechaniškai ir biologiškai (kompostuojant arba anaerobiškai apdorojant);

4.5. **stabilumas** – požymis, rodantis, kiek biologiškai skaidžios medžiagos yra suskaidytos ar susiskaidžiusios;

4.6. **techninis kompostas** – kompostas, gaunamas iš biologiškai skaidžių komunalinių atliekų, likusių po mišriųjų komunalinių atliekų mechaninio-biologinio apdorojimo;

4.7. **techninis raugas** – raugas, gaunamas iš biologiškai skaidžių komunalinių atliekų, likusių po mišriųjų komunalinių atliekų mechaninio-biologinio apdorojimo;

4.8. kitos Reikalavimuose vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Atliekų tvarkymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 1999 m. liepos 14 d. įsakymu Nr. 217 „Dėl Atliekų tvarkymo taisyklių patvirtinimo“, ir kituose atliekų tvarkymą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

III SKYRIUS STABILUMO PARAMETRAI

5. Medžiaga, turinti daug lengvai (su)yrančių organinių junginių, palaikančių aukštą mikroorganizmų aktyvumą, laikoma nestabilia.

6. Po mišrių komunalinių atliekų mechaninio-biologinio apdorojimo gautas ir Reikalavimų 10 punkte nustatytais tikslais naudojamas techninis kompostas turi atitikti bent vieną iš šių stabilumo parametrų:

6.1. statinis kvėpavimo indeksas – mėginio kvėpavimo aktyvumas (deguonies suvartojimas) 4 parų laikotarpiu (AT4) < 10 mg O₂/g (sausos masės) arba

6.2. dinaminis kvėpavimo indeksas < 1000 mg O₂/kg sausos masės/val. arba

6.3. GB₂₁ (dujų susidarymo testas) < 20 litrų/g (sausos masės) arba

6.4. bendrosios organinės anglies BOA_{eluate} < 500 mg/litre.

7. Techninio komposto gamintojai turi atlikti stabilumo parametrų matavimus, nustatytus Reikalavimų 6 punkte, kiekvienoje techninio komposto partijoje.

8. Techninio komposto tyrimai turi būti atliekami laboratorijose, akredituotose standarte LST EN ISO/IEC 17025:2018 „Tyrimų, bandymų ir kalibravimo laboratorijų kompetencijai keliama bendrieji reikalavimai“ atitinkamai konkrečioms matavimams ir / ar tyrimams atlikti bei imti ėminiams laboratoriniams tyrimams ir / ar matavimams atlikti arba turinčios leidimus atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus, išduotus Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-711 „Dėl Leidimų atlikti taršos šaltinių išmetamų į aplinką teršalų ir teršalų aplinkos elementuose matavimus ir tyrimus išdavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

9. Techninio komposto tyrimų duomenis gamintojas turi saugoti ne trumpiau kaip 5 metus.

IV SKYRIUS REIKALAVIMAI NAUDOJIMUI

10. Techninis kompostas, atitinkantis Reikalavimų 6 punkte nustatytus stabilumo parametrus, ir Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“, nustatytus sąvartynų perdengimo reikalavimus ir (ar) atliekų priėmimo į sąvartynus kriterijus, gali būti naudojamas sąvartynų rekultivacijai, atliekų perdengimui sąvartynuose ir tik, jei nėra galimybės naudoti sąvartynų rekultivacijai ar atliekų perdengimui sąvartynuose, gali būti naudojamas energijai gauti atliekų arba bendro deginimo įrenginiuose arba šalinamas sąvartynuose.

11. Techninis kompostas, neatitinkantis Reikalavimų 6 punkte nustatytų stabilumo parametrų, gali būti naudojamas energijai gauti atliekų arba bendro deginimo įrenginiuose arba šalinamas sąvartynuose. Techninis kompostas, neatitinkantis 6 punkte nustatytų stabilumo parametrų, sąvartyne šalinamas vadovaujantis Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2000 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. 444 „Dėl Atliekų sąvartynų įrengimo, eksploatavimo, uždarymo ir priežiūros po uždarymo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimais.

12. Draudžiama techninį kompostą naudoti kitoje nei Reikalavimų 10 ir 11 punktuose nurodytoje veikloje.

13. Techninis raugas turi būti sukompostuotas ir gautas techninis kompostas turi būti naudojamas pagal šiuose Reikalavimuose nustatytus reikalavimus.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-589](#), 2018-06-26, paskelbta TAR 2018-06-28, i. k. 2018-10710

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymo Nr. D1-778 „Dėl Reikalavimų techninio komposto, techninio raugo ir stabilato kokybei ir naudojimui patvirtinimo“ pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Įsakymas

Nr. [D1-508](#), 2020-08-31, paskelbta TAR 2020-08-31, i. k. 2020-18291

Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymo Nr. D1-778 „Dėl Reikalavimų techninio komposto, techninio raugo ir stabilato kokybei ir naudojimui patvirtinimo“ pakeitimo